

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ
ΣΥΝΟΔΟΣ ΙΔ' 2008-2009

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Παρασκευή 4 Σεπτεμβρίου 2009

Αθήνα, σήμερα την 4η Σεπτεμβρίου 2009, ημέρα Παρασκευή και ώρα 19.19' προσήλθαν στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου οι κατωτέρω αναγραφόμενοι μαθητές και μαθήτριες οι οποίοι επελέγησαν από το σύνολο των δεκαεφτά χιλιάδων τριάντα τριών (17.033), που συμμετείχαν κατά τη σχολική περίοδο 2008-2009, με γραπτά δοκίμιά τους από τη Β' Τάξη όλων των τύπων Λυκείου της χώρας (ενιαία, ημερήσια, εσπερινά, δημόσια, ιδιωτικά, ειδικά), Τ.Ε.Ε./ΕΠΑΛ Α' κύκλου του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και του Ο.Α.Ε.Δ., καθώς και των αντιστοίχων Λυκείων και Τεχνικών Σχολών της Κύπρου και ελληνικών σχολείων του εξωτερικού. Ύστερα από αξιολόγηση όλων των γραπτών από την Επιτροπή προγράμματος επελέγησαν οι 300 Έφηβοι Βουλευτές.

Τις εργασίες της συνόδου θα παρακολουθήσουν και θα καταγράψουν οι μαθητές που βραβεύτηκαν στο διαγωνισμό για νέους δημοσιογράφους της εφημερίδας *Τα Νέα*, στο διαγωνισμό σχολικού εντύπου του Ιδρύματος Μπότση και στους Αγώνες Επιχειρηματολογίας που διοργάνωσαν το Υπουργείο Παιδείας με το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.

Για πρώτη φορά φέτος, και μετά από πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής, θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα έφηβοι από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας με εμπειρία συμμετοχής σε παράλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα. Συνολικά θα συμμετάσχουν 54 εκπρόσωποι από 28 χώρες. Οι ξένοι εκπρόσωποι θα λάβουν μέρος στις συνεδριάσεις της 3^{ης} Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών, Παραγωγής και Εμπορίου, στη Συνεδρίαση της Ολομέλειας και στις παράλληλες εκδηλώσεις.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Δημήτριος Σιούφας)

(Ορθοί όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Αγαπητά μου παιδιά, σας καλωσορίζω στη Βουλή των Ελλήνων.

Η Βουλή των Ελλήνων σας υποδέχεται με χαρά, αλλά και συγκίνηση. Βρίσκεστε στο κτήριο που αποτελεί τον ιερότερο και εμβληματικότερο χώρο της Ελληνικής Δημοκρατίας. Και βρίσκεστε εδώ για να συμμετάσχετε στην ΙΔ' σύνοδο της *Βουλής των Εφήβων*.

Στη σχολική χρονιά που πέρασε είχατε την ευκαιρία να πληροφορηθείτε και να ενημερωθείτε για το θεσμό της *Βουλής των Εφήβων*, τους στόχους και το χαρακτήρα του. Ο πρωταρχικός στόχος ορίστηκε με μια έκφραση του Προέδρου Απόστολου Κακλαμάνη στην πρώτη σύνοδο της *Βουλής των Εφήβων*, το 1996, που τέθηκαν τα θεμέλια του θεσμού αυτού. Έδωσε ο κ. Κακλαμάνης, πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, τον εξής απλό, αλλά περιεκτικό ορισμό: «*Η Βουλή των Εφήβων είναι άσκηση Δημοκρατίας*». Είναι δηλαδή μια διαρκής και συστηματική προσπάθεια επίτευξης ενός υψηλού στόχου, όπως είναι άλλωστε και η συμβολή όλων μας στη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Παραπέμπει ταυτόχρονα και στο δημοκρατικό πρότυπο της αρχαίας Ελλάδας, όπου η άσκηση των εφήβων στο λεγόμενο *Γυμνάσιον* δεν ήταν μόνο σωματική άμιλλα, αλλά και ταυτόχρονα και άμιλλα πνευματική. Ήταν δηλαδή ταυτόχρονα άσκηση στους δημοκρατικούς θεσμούς.

Ως προς το χαρακτήρα του θεσμού της *Βουλής των Εφήβων* το στίγμα το έδωσε ο αιμίμητος συγγραφέας Αντώνης Σαμαράκης, που ήταν ο πρώτος πρόεδρος της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων. Υιοθέτησε για το θεσμό «την κραυγή για ελεύθερη έκφραση των νέων το Μάη του 1968: *Απαγορεύεται το απαγορεύεται*». Γιατί ο διάλογος μπορεί να καρποφορήσει μόνον όταν διεξάγεται με όρους απόλυτης ελευθερίας, δηλαδή ουσιαστικής Δημοκρατίας. Άλλωστε ο αυτοέλεγχος, για να μην προσβάλλεται ο συνομιλητής και να μην εμποδίζεται η ελεύθερη έκφραση και της δικής του γνώμης στο διάλογο, προϋποθέτει ανθρώπους πραγματικά ελεύθερους στις κινητήριες δεσμεύσεις, αλλά και δεσμευτικά κίνητρα. Υπάρχει ένα κίνητρο που συνδέει όλους τους πολίτες, νέους και ώριμους, που μετέχουν στο δημόσιο βίο. Είναι η βούληση να φτιάξουν, να φτιάξουμε έναν καλύτερο κόσμο και η πεποίθηση ότι, αν εργαστούμε σωστά, τότε μπορούμε να το επιτύχουμε. Όπως ξέρετε, το «ναι, μπορούμε» ήταν το σύνθημα με το οποίο κατέβηκε στις εκλογές και τις κέρδισε ο Barack Obama στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Θυμίζω και σας πληροφορώ, ότι το σύνθημα αυτό είχε ήδη παρουσιάσει στη Θ' Σύνοδο της *Βουλής των Εφήβων* το 2004 ο δεύτερος πρόεδρος του θεσμού, ο διεθνούς αναγνώρισης θεατρικός συγγραφέας και ακαδημαϊκός, Ιάκωβος Καμπανέλλης.

Νέες και νέοι της *Βουλής των Εφήβων*,

Αυτό το θεσμό, τον οποίο στήριξαν και συνέχισαν ο επόμενος Πρόεδρος της Επιτροπής του προγράμματος της *Βουλής των Εφήβων* ο Ιάκωβος Καμπανέλλης και η επόμενη Πρόεδρος της Βουλής η κυρία Άννα Ψαρούδα – Μπενάκη, καλείστε και σεις να λειτουργήσετε.

Αγαητοί μας έφηβοι βουλευτές από την Ελλάδα, από την Κύπρο από την ομογένεια, σήμερα βρίσκεστε εδώ, επειδή λάβατε ενεργά μέρος στο πρόγραμμα και γιατί το δοκίμιό σας διακρίθηκε με αδιάβλητες

διαδικασίες κρίσεως. Μαζί με τα δικά σας ονόματα ως διακριθέντων στην κληρωτίδα υπήρχαν συνολικά 2.908 ονόματα μαθητών. Ο κλήρος, που είναι μια ακόμη αναγνωρισμένη μορφή δημοκρατικής επιλογής, γνωστή ήδη από την κλασική αρχαιότητα, επέλεξε εσάς. Σας συγχαίρω λοιπόν από καρδιάς και για την αξία σας, αλλά και για την τύχη σας εξ ονόματος ολόκληρης της Βουλής των Ελλήνων.

Χαιρετίζω και την παρουσία ως παρατηρητών των μαθητών που βραβεύτηκαν στους διαγωνισμούς του σχολικού εντύπου της εφημερίδας *Τα Νέα*, του Ιδρύματος Μπότση, αλλά και των *Αγώνων Επιχειρηματολογίας* του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών.

Αγαπητά μου παιδιά, αγαπητέ Υφυπουργέ Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κύριε Λυκουρέντζο, η φετινή *Βουλή των Εφήβων* έχει και ένα νέο, σημαντικό προνόμιο. Ζήτησα από τους συναδέλφους μου προέδρους των Κοινοβουλίων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Μεσογειακής Συνεργασίας να επιλέξουν και να στείλουν στη σύνοδο αυτή δυο νέους, συνομηλίκους σας. Ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση αυτή οι πρόεδροι 28 Κοινοβουλίων. Παρόντες σήμερα είναι μεταξύ σας, 50 έφηβοι από την Αίγυπτο, την Αλβανία, την Αλγερία, την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, τη Βουλγαρία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, τη Δανία, την Εσθονία, την Ιορδανία, την Ιταλία, το Ισραήλ, την Κροατία, τη Λετονία, το Λίβανο, το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα, την Ολλανδία, την Ουγγαρία, την Παλαιστινιακή Αρχή, την Πολωνία, τη Ρουμανία, τη Σλοβενία, τη Σουηδία, την Τουρκία και την Τυνησία. Τους καλωσορίζουμε με ιδιαίτερη χαρά στο ναό της Δημοκρατίας μας.

(Χειροκροτήματα)

Είμαι βέβαιος ότι η συμμετοχή αυτών των παιδιών από άλλες χώρες, των εφήβων, εσάς αγαπημένα μου παιδιά, θα δυναμώσει ακόμη περισσότερο το δημοκρατικό διάλογο. Άλλωστε τα περισσότερα πραγματικά μεγάλα πολιτικά θέματα που μας απασχολούν θα απασχολήσουν και εσάς τις μέρες αυτές και δεν περιορίζονται πλέον στα εθνικά σύνορα, αλλά αφορούν όλες τις κοινωνίες και τις χώρες της ευρύτερης περιοχής μας.

Αγαπητοί έφηβοι από τις φίλες χώρες, που είστε σήμερα μαζί μας, σας επέλεξαν οι πρόεδροι των κοινοβουλίων των χωρών σας για να εκπροσωπήσετε τους νέους της πατρίδας σας στο δημοκρατικό διάλογο που θα γίνει εδώ τις επόμενες μέρες.

Έλληνες Έφηβοι Βουλευτές, σας συγχαίρω για τη διάκριση και σας υποδέχομαι εδώ με ιδιαίτερη ικανοποίηση, γιατί είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει αυτή η άσκηση και ταυτόχρονα η δημοκρατική γιορτή διαλόγου με τόσο μεγάλη διεθνή εκπροσώπηση. Θα προσπαθήσουμε να ανταποκριθούμε με τον καλύτερο τρόπο στις υποχρεώσεις μας ως οικοδεσπότες, ώστε να χαρείτε την παραμονή σας, να αποκτήσετε νέους φίλους και συνομιλητές, να κερδίσετε από την εμπειρία σας και να εμπλουτίσετε τον κοινό δημοκρατικό διάλογο.

Στο βήμα θα ακολουθήσουν ο Πρόεδρος της Επιτροπής του προγράμματος της *Βουλής Εφήβων*, ο διακεκριμένος Καθηγητής και πρώην Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γιώργος Μπαμπινιώτης, διαπρεπής επιστήμονας με μεγάλο επιστημονικό και εκπαιδευτικό έργο, που είναι και πρόεδρος της Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, με άλλα λόγια εργάζεται για το σχολικό θεσμό στον οποίο βρίσκεστε.

(Χειροκροτήματα)

Μετά τον κ. Μπαμπινιώτη θα ανέλθει στο βήμα για έναν χαιρετισμό ο κ. Γιώργος Ηλιόπουλος, ο οποίος ως μαθητής του Λυκείου έλαβε μέρος στην πρώτη σύνοδο της *Βουλής των Εφήβων* το 1996.

(Χειροκροτήματα)

Σήμερα είναι δικηγόρος και με την παρουσία του απόψε εδώ συνδέει τη δική σας γενιά με τη δική του γενιά. Εντοπίσαμε τον κ. Ηλιόπουλο σε μια προσπάθεια να επικοινωνήσουμε με όλους τους παλαιούς έφηβους βουλευτές γιατί ετοιμάζουμε ένα λεύκωμα με τις φωτογραφίες και τα βιογραφικά τους.

Θέλω να ευχαριστήσω όσους συνέβαλαν στην προετοιμασία και αυτής της Συνόδου της *Βουλής των Εφήβων*. Τον Γενικό Γραμματέα του Ιδρύματος της Βουλής κ. Νίκο Στεφάνου και τα στελέχη και τους συνεργάτες του. Τον Γενικό Γραμματέα του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, καθηγητή κ. Ευάγγελο Χρυσό. Ολόκληρη την Επιτροπή -είναι ο αιδεσιμότατος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών που βλέπετε μπροστά σας και τα μέλη Επιτροπής που βρίσκονται στις δύο πρώτες σειρές αριστερά μου- για την προσπάθεια, την εύνοια και το ενδιαφέρον που δείχνουν ώστε το πρόγραμμα αυτό, η *Βουλή των Εφήβων*, να έχει πάντοτε επιτυχία.

Θέλω να ευχαριστήσω τα στελέχη του Ιδρύματος της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, τα στελέχη της Βουλής των Ελλήνων αλλά και τη Φρουρά της Βουλής των Ελλήνων.

Εύχομαι αυτές τις ημέρες να βιώσετε τη Δημοκρατία μέσα στο χώρο της, στη Βουλή των Ελλήνων, εδώ που βρίσκόμαστε, στις Αίθουσες της Ολομέλειας και στις άλλες Αίθουσες της Βουλής των Ελλήνων.

Αγαπητά μου παιδιά, εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες της Βουλής των Εφήβων και να είστε σε όλη σας τη ζωή καλότυχα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Καλώ στο Βήμα τον Καθηγητή, πρώην Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών και Πρόεδρο του Προγράμματος της *Βουλής των Εφήβων*, κ. Γεώργιο Μπαμπινιώτη.

(Χειροκροτήματα)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Ελλήνων, κύριε Υφυπουργέ της Παιδείας, κύριε Γενικό Γραμματέα της Βουλής, κύριε Γενικό Γραμματέα του Ιδρύματος της Βουλής, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι της Επιτροπής του Προγράμματος της *Βουλής των Εφήβων*, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, εκ μέρους της Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων χαιρετίζω τους Έφηβους Βουλευτές που

εκπροσωπούν τους νέους της Ελλάδας από ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Χαιρετίζω τους νέους από την Κύπρο, χαιρετίζω τους νέους από την Ομογένεια. Χαιρετίζω επίσης τους εκπροσώπους των Εφήβων Βουλευτών από τα Κοινοβούλια της Ευρώπης και των Μεσογειακών Χωρών που βρίσκονται σήμερα μαζί μας με μία πρωτοποριακή πρωτοβουλία του Προέδρου της Βουλής, του κ. Δημητρίου Σιούφα.

Επιτρέψτε μου να πιστεύω, φίλες και φίλοι, ότι η παρουσία των Εφήβων Βουλευτών, Ελλήνων και ξένων, στην Αθήνα, πέρα από τη γνωριμία με τον τρόπο λειτουργίας του Κοινοβουλίου, έχει και έναν ιδιαίτερο συμβολισμό. Αποτελεί απόδοση τιμής στην κοιτίδα του πολιτικού μας πολιτισμού, του πολιτισμού της Ευρώπης, απόδοση τιμής στη γενέτειρα της Αθηναϊκής Δημοκρατίας και της δημοκρατίας εν γένει.

Ο θεσμός της *Βουλής των Εφήβων* είναι μία κατάκτηση των Κοινοβουλίων της Ενωμένης Ευρώπης. Πολιτικοί άνδρες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στο Ελληνικό Κοινοβούλιο ο τότε Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης -αναφέρθηκε από τον Πρόεδρο της Βουλής- σκέφθηκαν σωστά, ότι η πρόσκληση των νέων στο φυσικό χώρο του δημοκρατικού πολιτεύματος, στο Κοινοβούλιο, θα τους αποκαλύψει ζωντανά πως λειτουργεί στην πράξη η δημοκρατία, πως προτείνονται, συζητούνται και θεσπίζονται οι νόμοι, πως ασκείται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος και γενικότερα πώς ασκείται η δημοκρατία.

Σε ένα πλαίσιο προσομοίωσης της λειτουργίας της Βουλής οι εκπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων βιώνουν το διάλογο και ιδιαίτερα τον πολιτικό διάλογο. Και μάλιστα από αυτή εδώ τη Σύνοδο, την ΙΔ΄ Σύνοδο της *Βουλής των Εφήβων*, με πρόταση της Επιτροπής μας, ο δικός σας κοινοβουλευτικός διάλογος θα εστιαστεί σε μία σειρά σημερινών καίριων προβλημάτων που επελέγησαν από τις δικές σας επιστημονικές για να αποτελέσουν αντικείμενο μίας πιο ουσιαστικής, αναλυτικής και βαθύτερης συζήτησης, η οποία θα καταλήξει τελικά –ελπίζουμε- και σε προτάσεις της δικής σας Βουλής στη Βουλή των Ελλήνων.

Πρώτα-πρώτα φίλες και φίλοι, σε μία διαδικασία όπως η σημερινή που διεξάγεται σε αυτήν την πόλη, εδώ στην Αθήνα, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι λίγα τετράγωνα πιο κάτω, στους πρόποδες της Ακρόπολης –θα επισκεφθείτε αύριο το Μουσείο της Ακρόπολης- γεννήθηκε και αναπτύχθηκε ο πολιτικός λόγος, ο λόγος και ο αντίλογος που συνιστούν το διάλογο, όχι ως διαπληκτισμός, ως ανταλλαγή χτυπημάτων, που είναι λόγου χάρη μία ετυμολογική προέλευση της λέξης «debate», αλλά ως ανταλλαγή απόψεων, ως κριτική θέσεων, ως αναμέτρηση επιχειρημάτων, ως αγώνας πειθούς του συνομιλητή και της αγοράς, δηλαδή των συναθροισμένων πολιτών.

Σε μία πολιτική δομή άμεσης δημοκρατίας που τότε ήταν εφικτή αλλά δεν ήταν καθόλου αυτονόητη, καθιερώθηκε ένα δημοκρατικό πολίτευμα που παρήγε υπεύθυνους πολίτες άμεσα συνδεδεμένους με τη διακυβέρνηση του κράτους-πόλεως υπό διαφόρους ρόλους, του δικαστή, του στρατηγού, του δικαστή, του στρατιώτη, του ταμεία, του βουλευτή, του χορηγού κ.λπ. Σε αυτήν τη δημοκρατία είναι που εδραιώθηκαν σημαντικοί θεσμοί. Σε αυτήν παρήχθη γνήσιος, δημιουργικός και λειτουργικός πολιτικός λόγος, αφού ο πολίτης έπρεπε να κρίνει, να προτείνει, να νομοθετεί, να λογοδοτεί, να επιχειρηματολογεί, να αποφασίζει, να αναπτύσσει δηλαδή και να καλλιεργεί τον δημόσιο λόγο. Και ήταν αυτή η δημοκρατία και αυτός ο πολιτικός λόγος –επιτρέψτε μου να το τονίσω αυτό- που έδωσαν άλλη θέση και ώθηση στην παιδεία, στις Τέχνες και στον πολιτισμό.

Μην ξεχνάμε επ' ευκαιρία, αγαπητοί φίλοι, ότι οι Έλληνες στην αρχαιότητα δεν είχαν ιδιαίτερη λέξη για τον πολιτισμό. Για τον πολιτισμό, τα γράμματα, την καλλιέργεια του ανθρώπου χρησιμοποίησαν μία και μόνη λέξη, τη λέξη «παιδεία».

Η άνθιση της φιλοσοφίας, της επιστήμης, των Τεχνών, της τεχνολογίας και γενικότερα της παιδείας ήταν απότοκα ενός δημοκρατικού πολιτεύματος που ευνοούσε την καλλιέργεια των πολιτών και των έργων του πολιτισμού. Έτσι λόγου χάρη το θέατρο –για να μείνω σε ένα παράδειγμα- θεωρήθηκε υποχρέωση της πολιτείας προς τους πολίτες, στους οποίους το κράτος έδινε την ευκαιρία να παρακολουθήσουν παραστάσεις δράματος, τραγωδίας και κωμωδίας, για να μορφωθούν και να ψυχαγωγηθούν οι πολίτες. Και ήταν θεσμική υποχρέωση των εύπορων πολιτών να χρηματοδοτούν την παράσταση ιδιαίτερα τον πολυπρόσωπο χορό του δράματος, από όπου και η ονομασία και ο θεσμός του «χορηγού».

Αγαπητοί, δεν έχω την πρόθεση –μην φοβάστε- να προβώ σε καμία αναλυτική ιστορική περιγραφή των χρόνων και των έργων της Αθηναϊκής Δημοκρατίας, από την οποία άλλωστε δεν έλειψαν και σκοτεινές στιγμές. Αν έκανα αυτήν τη σύντομη αναφορά, είναι για να δείξω υπαινικτικά περισσότερο τη σπουδαιότητα του πολιτεύματος της Αθηναϊκής Δημοκρατίας και το ρόλο της Βουλής ως θεσμού ήδη από την αρχαιότητα, να δείξω πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος της δημοκρατίας και του Κοινοβουλίου στη μόρφωση υπεύθυνων ενεργών πολιτών αλλά και στην ανάπτυξη της παιδείας και του πολιτισμού.

Αγαπητοί φίλοι, το θέμα που παραμένει ανοικτό και ζητούμενο για κάθε σύγχρονη δημοκρατία και για κάθε κοινοβούλιο είναι πώς μπορεί να εξασφαλιστεί και να αναπτυχθεί μία ποιότητα δημοκρατίας και μία ποιότητα κοινοβουλευτικού βίου. Ποιότητα δημοκρατίας και κοινοβουλίου, όμως, σημαίνει ποιότητα πολιτών και πολιτικών, οι οποίοι φύσει και θέσει πραγματώνουν τη δημοκρατία.

Σημαίνει αφενός υπεύθυνους πολίτες που ενδιαφέρονται για τα κοινά, που συμμετέχουν ενεργά, που ενημερώνονται, που κρίνουν, που ελέγχουν, που διαμαρτύρονται, που διεκδικούν, αλλά και που ενθαρρύνουν, στηρίζουν, αναγνωρίζουν και επιβραβεύουν. Από την άλλη μεριά σημαίνει υπεύθυνους πολιτικούς, έντιμους, ικανούς, ευαισθητοποιημένους και αφοσιωμένους που σέβονται τους πολίτες και τους θεσμούς, που υπηρετούν τη δημοκρατία πάνω απ' όλα.

Χρειάζεται να θυμίσω ότι η λέξη «υπουργός» στα ελληνικά σήμαινε αρχικά στην αρχαία το βοηθό, τον υπηρέτη και μ' αυτή τη σημασία του υπηρέτη του λαού ξαναχρησιμοποιήθηκε η λέξη αυτή μετά την ελληνική επανάσταση

αντί μιας λέξης που χρησιμοποιείτο τότε, της λέξης «μινίστρος». Εδώ, αγαπητοί φίλοι, είναι η στιγμή και ο χώρος να το πούμε καθαρά: Ποιότητα πολιτών και πολιτικών χωρίς ποιότητα παιδείας δεν υπάρχει.

Επιτρέψτε μου λοιπόν μ' αυτή την ευκαιρία μιλώντας σε νέους ανθρώπους που συνδέονται άμεσα, που ζουν «στο πετσί τους» -επιτρέψτε μου την έκφραση- τις αδυναμίες της εκπαίδευσής μας, να σκιαγραφήσω τους προβληματισμούς και τις συζητήσεις που διεξάγονται αυτό τον καιρό σ' ένα θεσμικό όργανο της πολιτείας, στο Εθνικό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του οποίου έχω την τιμή να προεδρεύω. Αν αναφέρομαι σ' αυτό είναι για δύο λόγους, πρώτον γιατί πάλι κύριο μέλημά μας είναι η εξασφάλιση ποιότητας στη σχολική μας εκπαίδευση και δεύτερον γιατί κύριος στόχος μας είναι η μόρφωση υπεύθυνων, ενεργών πολιτών που είναι και ο στόχος κάθε δημοκρατίας, κάθε Κοινοβουλίου, πολιτών δημοκρατικά γαλουχημένων, κοινωνικά ευαίσθητων, εθνικά ευαισθητοποιημένων, ηθικά ανεπτυγμένων και πολιτιστικά καλλιεργημένων.

Σπεύδω, αγαπητοί φίλοι, εξ αρχής να πω ότι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα πάσχει κυρίως στον προσανατολισμό του, στους στόχους για τους οποίους σχεδιάστηκε, χωρίς να είναι κατ' ανάγκη ένα κακό σύστημα. Σχεδιάστηκε, λόγου χάρη, ένα λύκειο που αποκλειστικά προετοιμάζει για τα πανεπιστήμια και λειτουργεί εν είδει φροντιστηρίου, χωρίς όμως να είναι και καλό φροντιστήριο. Έτσι το ελληνικό λύκειο έχει συνειδητά ως επιλογή αποστερηθεί τον κύριο ρόλο του, την παροχή γενικής και χρήσιμης γνώσης και έχει χάσει την παιδευτική του αυτονομία. Υπηρετεί σχεδόν αποκλειστικά –έτσι έχει σχεδιαστεί- τη μετάβαση στα Ανώτατα Ιδρύματα και αποδείχθηκε στην πράξη ότι αυτός δεν μπορεί να είναι ο κύριος ρόλος της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή του λυκείου. Προβληματιζόμαστε λοιπόν και συζητάμε στον εθνικό διάλογο το πώς μπορεί το λύκειο να επανακτήσει τον αμιγώς μορφωτικό του χαρακτήρα χωρίς κατευθύνσεις, χωρίς γνωστικά πεδία κ.λπ., επιτρέποντας συγχρόνως επιλογές από μία ευρύτερη ομάδα γνωστικών αντικειμένων που θα ικανοποιούν και τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα των μαθητών.

Επίσης –ζήτημα προσανατολισμού κι αυτό- έχουμε υιοθετήσει στη χώρα μας ένα εκπαιδευτικό σύστημα με έμφαση στη θεωρητική γνώση που εξ' ορισμού ελαχιστοποιεί την απόκτηση γενικών ικανοτήτων και χρησίμων δεξιοτήτων. Ως γλωσσολόγος που είναι η επιστημονική μου ειδικότητα μπορώ να φέρω ως παράδειγμα ότι δεν επιμένουμε, λόγου χάρη, όσο θα έπρεπε στο να μπορεί ο απόφοιτος του λυκείου μας –γιατί όχι και του γυμνασίου μας- να έχει την πρακτική ικανότητα να συντάσσει ένα καλό κείμενο και να κατανοεί εις βάθος ένα κείμενο που διαβάζει, εξ' ου και η εξαιρετικά μειωμένη απόδοση των δεκαπεντάχρονων μαθητών μας στο πρόγραμμα διεθνούς αξιολόγησης των μαθητών, στο γνωστό PISA.

Επίσης έχουμε υιοθετήσει και μάλιστα επιβραβεύουμε βαθμολογικά την παθητική αποστήθιση πληροφοριακών κειμένων –εννοώ τα σχολικά βιβλία- αντί της ενεργού συμμετοχής των μαθητών στην αναζήτηση της γνώσης και μάλιστα σε συνεργασία κατά ομάδες και κατά θέμα που μπορεί να αναπτύξει πραγματικά την κριτική ικανότητα των μαθητών. Αυτό σημαίνει ότι οι ίδιοι οι μαθητές με την καθοδήγηση του δασκάλου τους πρέπει να αναζητούν, να επεξεργάζονται, να συνθέτουν, να παρουσιάζουν, να κρίνουν και να συζητούν τις πληροφορίες που συγκεντρώνουν μόνοι τους από πολλαπλές πηγές, από βιβλία και από δουλειά σε βιβλιοθήκη και βεβαίως από τον πλούτο των πληροφοριών που εύκολα μπορούν να αντλήσουν από το διαδίκτυο.

Επίσης έχουμε αποφασίσει και ανεχόμαστε στο σύστημα εισαγωγής στα πανεπιστήμια -που έχουμε καθιερώσει πάντοτε ως επιλογή δική μας- το μέλλον ενός νέου, ενός υποψηφίου για τα Ανώτατα Ιδρύματα να κρίνεται σε μία εξεταστική διαδικασία τριών ωρών κατά μάθημα και να αγνοούνται σχεδόν παντελώς η απόδοση, η επίδοση, η προσπάθεια και η δουλειά τριών ολόκληρων ετών. Εννοώ τα τρία χρόνια φοίτησης στο λύκειο. Δεν είναι αυτό –θα χρησιμοποιήσω λατινικούς όρους- unicum και curiosum, μοναδικό και αξιοπεριεργό;

Το τελευταίο αυτό γιατί συμβαίνει; Διότι εμείς οι ενήλικες και οι μεγαλύτεροι σε ηλικία με τις πράξεις ή τις παραλείψεις μας κτίσαμε, αγαπητοί φίλοι, μια κοινωνία αναξιοπιστίας και απαξίωσης. Δεν εμπιστευόμαστε το δάσκαλο μη τυχόν πιεστεί ή χαριστεί στη βαθμολογία του, όπως δεν εμπιστευόμαστε το δικαστή, το γιατρό, το μηχανικό, τον δημοσιο υπάλληλο, τον πολιτικό. Εύκολα, άκριτα, χωρίς περίσκεψη και χωρίς αιδώς κτίζουμε γύρω μας τείχη απαξιώνοντας τους πάντες και τα πάντα κι έτσι περνάμε στο επόμενο στάδιο: Επειδή δεν εμπιστευόμαστε κανέναν και τίποτα, αναζητούμε για όλα ασφαλιστικές δικλίδες οι οποίες όμως εκκινούν από δυσπιστία, από καχυποψία και από την εκ των προτέρων «ενοχοποίηση» των πάντων. Μία κοινωνία ασφαλιστικών δικλίδων όμως είναι στην πραγματικότητα μία κοινωνία ανασφαλής που τελικά και στην πράξη δεν αναγνωρίζει ούτε εμπιστεύεται αξίες, αρχές και κανόνες.

Ένα τελευταίο ερώτημα: Τι κερδίζουμε με τους όγκους πληροφοριών, συχνά άχρηστων, που έχουμε φορτώσει την εκπαίδευσή μας; Τα απαραίτητα, τα χρήσιμα, τις βασικές γνώσεις, τη μέθοδο αναζήτησης και κυρίως την αγάπη για τη γνώση την έχουμε κερδίσει; Φοβάμαι ότι κάπου μέσα στους όγκους των αποστηθισμένων και εν συνεχεία ξεχασμένων πληροφοριών και μέσα στο πλήθος των εκπαιδευτικών μας παρανοήσεων έχει χαθεί η ουσία της παιδείας μας, ο φυσικός και αυθόρμητος έρωτας της μάθησης, αυτός που έλεγαν ότι ο άνθρωπος φύσει του ειδέναι ορέγεται, η αγάπη της πραγματικής και λυτρωτικής γνώσης που ανεβάζει τον άνθρωπο και τον ξεχωρίζει από τα άλλα είδη της δημιουργίας, η καλλιέργεια της προσωπικότητας, του πνεύματος και της ψυχής του ανθρώπου, αυτής που σύμφωνα με τη χριστιανική μας πίστη θεώνει τον άνθρωπο, του εμπνέει τον έρωτα του θεού, την αγάπη να κατατείνει προς το Θεό, να ανεβαίνει ως άνθρωπος, να γίνεται κι αυτός με τη θεία χάρη ένας μικρός θεός.

Παρασύρθηκα, φίλες και φίλοι, εν τη ρύμη του λόγου και είπα πολλά ενώ ενός χρέα εστί, πώς μπορούμε να ξαναβρούμε τη χαμένη ποιότητα της παιδείας μας. Νομίζω ότι η λύση είναι μονόδρομος: Πρώτον, με κατάλληλα καταρτισμένους και συνεχώς επιμορφωμένους δασκάλους, υποδειγματικά αμειβόμενους από την πολιτεία για να προσέρχονται οι καλύτεροι στο λειτούργημα αυτό, να αφοσιώνονται στο έργο τους και να μπορούμε να ζητάμε πολλά απ' αυτούς.

Δεύτερον, με ένα νέο εκπαιδευτικό σύστημα –αυτό μελετάμε στο Συμβούλιο για τον εθνικό διάλογο, γι' αυτό πασχίζουμε- χωρίς κομματικές δεσμεύσεις και χωρίς ιδεοληψίες, ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα στηρίζεται στην ποιότητα. Στην ποιότητα όχι ως σύνθημα ή όραμα ή μεταφυσική σύλληψη, αλλά απτά και συγκεκριμένα ως ποιότητα προγραμμάτων, ποιότητα ύλης, ποιότητα μεθόδου διδασκαλίας, ποιότητα βιβλίων, ποιότητα μέσων.

Τρίτον, με συνεχή αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος, του εκπαιδευτικού έργου και των ίδιων των εκπαιδευτικών, αφού τους επιμορφώσουμε κατάλληλα και δημιουργήσουμε συνθήκες καλής λειτουργίας του σχολείου και δίκαιης ουσιαστικής αξιολόγησης.

Τέταρτον –και τελευταίο- με μία πολιτεία, με μία κυβέρνηση, δηλαδή, και μία αντιπολίτευση, που θα συμφωνήσουν πραγματικά να γίνουν ριζικές αλλαγές στην εκπαίδευση, τις οποίες θα πιστωθούν από κοινού η όποια κυβέρνηση και η όποια αντιπολίτευση.

Φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, τελειώνω με μία επισήμανση και με μία αισιόδοξη θέση.

Πρώτα η επισήμανση: Η Παιδεία μπορεί να προέρχεται ετυμολογικά από το «παιδεύω», δηλαδή το «εκπαιδεύω» και το «παιδεύω» από το «παιδί», αλλά ένα είναι βέβαιο: Στην Παιδεία δεν μπορούμε να παίζουμε εν ου παικτοίς. Όπως είναι βέβαιο –και πρέπει να συνειδητοποιηθεί από όλους- ότι ποιοτική Παιδεία χωρίς χρήματα δεν μπορεί να υπάρξει.

Και τώρα η αισιοδοξία μου: Λαμβάνοντας υπόψη τη μαχητικότητα των νέων μας και την κοινωνική και πολιτική πίεση που άρχισε να ασκεί η ωρίμανση των θεμάτων στη συνείδηση της ελληνικής οικογένειας, αισιοδοξώ ότι αυτή τη φορά ο διάλογος δεν μπορεί παρά να αποδώσει καρπούς. Καρπούς για μία ποιοτική Παιδεία, απαραίτητη προϋπόθεση τόσο για μία ποιοτική δημοκρατία όσο και για ένα ποιοτικό Κοινοβούλιο.

Αγαπητοί φίλοι, σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Καλώ στο Βήμα τον Έφηβο Βουλευτή του 1996, της Α' Συνόδου της Βουλής των Εφήβων, τον σημερινό δικηγόρο κ. Γιώργο Ηλιόπουλο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των Εφήβων, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, όταν πριν δεκατρία χρόνια καθόμουν στα ίδια έδρανα με εσάς διακατεχόμενοι –όπως κι εσείς φαντάζομαι- από τα ίδια ανάμεικτα συναισθήματα. Από τη μια χαρά και ενθουσιασμός που βρισκόμουν στο ναό της Δημοκρατίας και που μαζί με διακόσιους ενενήντα εννιά Έφηβους Βουλευτές ήμουν στο επίκεντρο της πολιτικής ζωής, αλλά και από την άλλη αγωνία για το τι θα πούμε, τι θα συζητήσουμε.

Τελικά, όχι μόνο ξεπεράσαμε τους αρχικούς μας φόβους, αλλά συζητήσαμε σοβαρά, ανταλλάξαμε απόψεις, προβληματιστήκαμε. Εν τέλει ήρθαμε κοντά ο ένας στον άλλο και δεθήκαμε συναισθηματικά έστω για εκείνες τις τέσσερις ημέρες.

Πράγματι, βιώσαμε εξαιρετικές εμπειρίες τόσο εντός όσο και εκτός Κοινοβουλίου: Τις συζητήσεις στις κοινοβουλευτικές Επιτροπές με ολοκληρωμένες και πρωτότυπες προτάσεις, ορισμένες από τις οποίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν αυτοτελείς νομοθετικές πρωτοβουλίες. Την επίσκεψη στην Ακρόπολη. Την παρακολούθηση συναυλίας στο Μέγαρο Μουσικής. Την απόλαυση της παράστασης στο θέατρο Ηρώδου του Αττικού. Και την τελευταία μέρα, την Ολομέλεια των Εφήβων Βουλευτών όπου δεν έλειψε η συγκινησιακή φόρτιση, όπου μιλήσαμε για τα κοινωνικά προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες, για τα προβλήματα της Παιδείας, που, όπως είπε ο κύριος καθηγητής, σας καίνε ακόμα και σήμερα, αλλά και για τις «χαμένες πατρίδες» της Βορείας Ηπείρου, της Μικράς Ασίας και του Πόντου.

Έτσι η Α' Σύνοδος της Βουλής των Εφήβων έφτασε στο τέλος της, αφήνοντάς μας μια γλυκόπικρη γεύση. Γλυκιά για τις τόσο γεμάτες μέρες που περάσαμε και που εύχομαι και σε εσάς να περάσετε, δίνοντας βέβαια υπόσχεση για επικοινωνία στο μέλλον. Πικρή όχι τόσο γιατί τερματίστηκε, αλλά γιατί αναρωτιόμασταν: Ό,τι είπαμε, ό,τι γράψαμε θα φτάσει στους αρμοδίους; Θα εισακουστεί η φωνή μας; Θα υλοποιηθούν οι προτάσεις μας;

Αυτή, πιστεύω, ήταν, είναι και θα είναι η αγωνία του έφηβου, Βουλευτή ή όχι. Η δική μας τότε, η δική σας σήμερα.

Αλλά σας λέω να μην ανησυχείτε. Ό,τι πείτε, θα καταγραφεί και θα μείνει γραπτός. Όπως έλεγαν και οι αρχαίοι Ρωμαίοι «scripta manent», έτσι ώστε να υπενθυμίζουν στους δημόσιους άνδρες το χρέος τους απέναντι στην πατρίδα και τη νέα γενιά.

Το δικό σας χρέος από την άλλη είναι να μην αδιαφορείτε για τα κοινά, να συμμετέχετε σε κάθε συλλογική δράση, είτε αυτό λέγεται σχολείο, πανεπιστήμιο, οικογένεια ή κοινότητα, να ενημερώνεστε για τις εξελίξεις και το κυριότερο να στέκεστε κριτικά απέναντι στα πρόσωπα και στα πράγματα, «να συλλογάζεστε ελεύθερα», όπως έλεγε και ο εθνομάρτυρας Ρήγας Φεραίος.

Εξάλλου, η ικανότητα της διάκρισης αποτελεί το ουσιοδέστερο χαρακτηριστικό του σκεπτόμενου πολίτη και μάλιστα του νέου Ευρωπαϊκού πολίτη, ο οποίος καλείται σήμερα να ανοιχθεί σε ένα ευρύτερο περιβάλλον, πολιτιστικό, κοινωνικό, εργασιακό, όπου θα πρέπει να αγωνιστεί με άμιλλα, να αποκτήσει γνώσεις, εντέλει να συνεισφέρει τη δική του πολιτιστική πρόταση σ' αυτό που ονομάζουμε «Ευρωπαϊκή Ένωση». Τη δική μας πολιτιστική πρόταση, την οικουμενική ελληνική, οφείλετε εσείς να τη μεταφέρετε με το ήθος και το παράδειγμά σας ως νέα γενιά σε όλους τους ευρωπαϊκούς και τους μεσογειακούς λαούς.

Στο σημείο αυτό θα ανατρέξω στην εργασία μου, η οποία μου έδωσε και το εισιτήριο συμμετοχής σ' αυτό το διαγωνισμό. Τότε είχα γράψει ότι όλοι οι λαοί της Ευρώπης –προσθέτω τώρα και της Μεσογείου- πρέπει να συμμετάσχουν στο όραμα της ενιαίας Ευρώπης, ώστε να δημιουργηθεί μια Ευρωπαϊκή Ένωση της

πολυμορφίας, της αλληλεγγύης, της κοινής ιστορίας, των κοινών πολιτιστικών και πολιτικών παραδόσεων, με μια όμως προϋπόθεση: τη διατήρηση της πολιτισμικής και γλωσσικής ιδιοσυστάσας του κάθε λαού, κοιτάζοντας πάνω και πέρα από τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς καταναλωτικών μαζών, ενός συνεταιρισμού συμφερόντων, μιας οικονομοκεντρικής συμμαχίας.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Αγαπητά μου παιδιά, το καλωσόρισμά σας και η έλευσή σας στη Βουλή των Ελλήνων ολοκληρώνεται για απόψε εδώ.

Σας έχουν ήδη ενημερώσει οι συνεργάτες μου για το πρόγραμμα το οποίο ακολουθεί και με χαρά θα σας περιμένουμε αύριο το πρωί με τις μορφές του προγράμματος για τη συμμετοχή στις Επιτροπές και για το άλλο πρόγραμμα επισκέψεων που έχετε, όπως και την Κυριακή. Αύριο το βράδυ θα τα πούμε όλοι μαζί στο γύρω χώρο από τη Βουλή, για να βρεθούμε ακόμη πιο κοντά, όπως θα είστε και απόψε στο ξενοδοχείο που μένετε.

Καλώς ήρθατε, όλα τα καλά και να είστε καλότυχα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Λύεται η συνεδρίαση.

Ώρα λήξης: 20.02'.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ